

Statens forurensningstilsyn
Norwegian Pollution Control Authority

StatoilHydro
4035 Stavanger

Att: Merete Hamre Ahlberg

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.03.2009
Vår ref.: 2007/1065 405.14
Deres ref.: AU-EPN ONS VIS-00112
Saksbehandler: Sigrun Øen, telefon: 22 57 37 69

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for Visund

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. StatoilHydro har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 281 731 tonn CO₂ fra Visund.

StatoilHydro har hatt avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktige utslipp i 2008. Bedriften skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 13. mars 2008, utslippsrapport innlevert 27. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydro sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27.februar 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Visundfeltet er knyttet til virksomhetens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 13.mars 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Kommentar
1	Brenngass	
2	Fakkalgass	Høytrykksfakkell
3	Fakkalgass	Lavtrykksfakkell
4	Diesel	

Utslipp fra kildestrøm 2 og 3 er rapportert felles, dvs. som ett utslippstill. Dette er et avvik fra bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp. StatoilHydro opplyser at CO₂-utslippet beregnes med bakgrunn i summen av aktivitetsdata, og at utslippsfaktoren er identisk for både HP- og LP-fakkell, slik at CO₂-utslippet blir riktig selv om det rapporteres felles for HP- og LP-fakkell. SFT kan for 2008 akseptere en slik fremgangsmåte siden det benyttes samme utslippsfaktor (fast faktor), men forutsetter at StatoilHydro for 2009 har på plass utstyr og rutiner slik at utslippene for 2009 kan rapporteres separat for de to kildestrømmene. I henhold til virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp skal det fra 2009 benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer for de to fakkellgasssystemene.

I bedriftens tillatelse er det oppgitt at utslippene fra kildestrøm 4 (diesel) utgjør mindre enn 2 % av det totale årlige utslippet og maksimalt 20 000 tonn. For denne kildestrømmen er det derfor stilt svært forenklete krav i bedriftens tillatelse. Dette innebærer at det ikke er stilt krav til beregningsmetode for beregning av utslippet, usikkerhet i aktivitetsdata, måleutstyr for aktivitetsdata, faktorer som skal benyttes ved beregning av utslippet, metode for beregning av eventuell bedriftsspesifikk faktor, usikkerhet i eventuelle bedriftsspesifikke utslippsfaktorer og bruk av laboratorier for denne kildestrømmen. Ut fra de rapporterte dataene for 2008 fremkommer det at kildestrøm 4 utgjør 7,1 % av det totale utslippet. Dette er et avvik fra krav i bedriftens tillatelse av 13. mars 2008. Bedriften skal oversende SFT informasjon om kildestrøm 4, som omgjøres til vanlig kildestrøm så snart som mulig og senest innen 1.mai 2009.

Dersom StatoilHydro mener at kildestrøm 4 kan inngå i definisjonen mindre kildestrømmer (maksimalt 10 prosent av totalutslippet og maksimalt 100 000 tonn), skal det redegjøres for dette innen samme frist, dvs. 1. mai 2009.

Kildestrøm 4 er kommentert ytterligere under avsnittene vurdering av aktivitetsdata og vurdering av faktorer nedenfor.

StatoilHydro har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

StatoilHydro har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav (%)	Rapportert usikkerhet (%)
1	Brenngass	101 865 423 Sm ³	1,50	0,68
2	Fakkelgass HP	10 288 994 Sm ³	7,50	5,0
3	Fakkelgass LP		7,50	5,0
4	Diesel	6 233, 01 tonn	1,50	0,9

Metode

Bestemmelsen av mengden aktivitetsdata for kildestrøm 1,2 og 3 er fremkommet som beskrevet i punkt 6 i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. Måleutstyret for bestemmelse av mengden diesel er ikke beskrevet i virksomhetens program. I bedriftens tillatelse er det oppgitt at utslippene fra diesel (kildestrøm 4) utgjør mindre enn 2 % av det totale årlige utslippet. Bedriften har ut fra dette ikke krav til å beskrive måleutstyret som benyttes ved bestemmelse av aktivitetsdata. Ut fra de rapporterte dataene for 2008 fremkommer det at kildestrøm 4 utgjør 7,1 % av det totale utslippet. Bedriften skal derfor sende SFT informasjon om kildestrøm 4 så den kan inkluderes i måleprogrammet.

Usikkerhet

Bedriften har rapportert usikkerheten i bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 2, 3 og 4. De rapporterte usikkerhetene ligger innenfor kravet til usikkerhet i aktivitetsdata, som er gitt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp.

Kildestrøm 1(brenngass)

Bedriften har dokumentert beregning av usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1. Usikkerhetsberegningene for brenngass er gjennomført av StatoilHydro. Usikkerheten er rapportert til 0,68 %. De gjennomførte usikkerhetsberegningene har noen klare svakheter. Bedriften har blant annet benyttet måleforskriftens maksimale tillatte usikkerhet som inngangsverdier for flere parametere, som for eksempel trykk og temperatur. Disse verdiene forteller ingenting om den reelle usikkerheten i disse parametrene ved Visund. I

tillegg er det benyttet typiske verdier for usikkerheten i kalibrering. For å få korrekte data bør kalibreringsbevis for Visund benyttes. Det kan synes som om usikkerhetene ikke kombinert i forhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. StatoilHydro skal derfor sende SFT en ny usikkerhetsanalyse innen 1. juni 2009. SFT vil på bakgrunn av disse beregningene vurdere behovet for å pålegge virksomheten bruk av tredjepart for gjennomgang av usikkerhetsanalysene. Norsk forening for olje- og gassmåling har utarbeidet beregningsprogrammer for bestemmelse av usikkerhet i aktivitetsdata i forbindelse med overholdelse av krav i forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift. Denne kan benyttes i oppdatering av usikkerhetsanalysen.

Kildestrøm 2 og 3 (fakkalgass)

For kildestrøm 2 og 3 har bedriften anslått konservativt at usikkerheten i aktivitetsdata er +/- 5 %, med bakgrunn i at til forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift (måleforskriften) krever at alle fiskale målere for fakkalgass har en maksimal unøyaktighet på +/- 5 %. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på 7,5 prosent. Henvisning til forskriftskrav er imidlertid ingen dokumentasjon av reell usikkerhet. Manglende dokumentasjon av usikkerhetsberegningene er avvik i henhold til tillatelsen og kvoteforskriftens § 2-5 d). Vi ber om at StatoilHydro ettersender usikkerhetsberegningene for kildestrøm 2 og 3 innen 1. juni 2009.

Kildestrøm 4 (diesel)

Bedriften har dokumentert beregning av usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 4. I bedriftens tillatelse er det oppgitt at utslippene fra diesel (kildestrøm 4) utgjør mindre enn 2 % av det totale årlige utslippet og maksimalt 20 000 tonn og det er dermed ikke krav til rapportering av usikkerhet i aktivitetsdata. Siden utslippet fra kildestrøm 4 overskrider grensen for to prosent av totalutslippet, har StatoilHydro beregnet usikkerheten i aktivitetsdata for diesel. Det er i beregningene tatt hensyn til mengden diesel omsatt i rapporteringsåret, lagerbeholdningen ved årets begynnelse og slutt, samt mengden diesel benyttet til andre formål. Usikkerheten er beregnet til å være 2,4 prosent. SFT har ingen kommentarer til usikkerhetsberegningen.

Kildestrøm 4 kan komme i kategori for mindre kildestrømmer under forutsetning av at utslippet ikke overstiger ti prosent av totalutslippet fra feltet. Kravet til usikkerhet under ovennevnte forutsetning vil da være 2,5 prosent i aktivitetsdata.

Tillatelsen til Visund vil bli oppdatert mht. å inkludere kildestrøm 4 i måleprogrammet. StatoilHydro skal innen 1. juni 2009 redegjøre for metode og nødvendig informasjon til måleprogrammet.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2 og 3 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige

utslippet. Det er også benyttet standard oksidasjonsfaktor for kildestrøm 1. For kildestrøm 4 har StatoilHydro benyttet standard utslippsfaktor.

For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. StatoilHydro har rapportert faktor og usikkerhet i faktoren for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor [tonn CO ₂ /Sm ³]	Prøvetakingsfrekvens (Krav i tillatelsen)	Rapportert prøvetakingsfrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002195	Ukentlig	30 analyser i 2008	0,635

Prøvetaking og usikkerhet

Ifølge bedriftens tillatelse av 13. mars 2008 skal bedriften ta ukentlige prøver og analyser av brenngassen (kildestrøm 1) for bestemmelse av utslippsfaktoren. Bedriften opplyser at de har utført 30 analyser av brenngassen i 2008. Dette er et avvik fra bedriftens tillatelse. Usikkerheten i utslippsfaktoren ved 30 prøvetakinger er rapportert å være 0,635 %, noe som ikke tilfredstiller kravet til usikkerhet gitt i klimakvoteforskriften vedlegg 3D. StatoilHydro rapporterer at de skal, for å sikre et bredere datagrunnlag med hensyn til beregning av usikkerhet i utslippsfaktoren for brenngass, analysere brenngassen to ganger i uken i perioden 1. januar 2009 til 31. mars 2009. Fra 1. april 2009 og utover vil StatoilHydro redusere prøvetakingsfrekvensen til en gang per uke, gitt at dette er tilstrekkelig for å innfri et usikkerhetskrav på 0,5 %.

Den dokumentasjonen som foreligger per i dag viser at 30 prøver i året ikke oppfyller kravet til usikkerhet gitt i klimakvoteforskriften vedlegg 3D. Tillatelsen sier imidlertid at det skal gjennomføres ukentlige prøver, dvs. minimum 52 prøver i året. StatoilHydro opplyser at de skal gjennomføre flere prøvetakinger for å få et bredere grunnlag for bestemmelse av usikkerheten. Usikkerhetsberegninger basert på flere prøver skal oversendes SFT innen 1. juni 2009. Dersom oppdatert usikkerhetsberegning gir usikkerhet utover klimakvoteforskriftens krav, skal StatoilHydro innen samme frist, 1. juni 2009, redegjøre for hvilke tiltak som må gjennomføres for å oppfylle kravet til usikkerhet, herunder hvilken prøvfrekvens.

Beregning av utslipp

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2008 har StatoilHydro *ikke* benyttet en vektet årlig utslippsfaktor, men isteden benyttet en aritmetisk snittverdi av beregnede utslippsfaktorer for brenngass, dvs. for hhv. kildestrøm 1 (brenngass) og multiplisert denne med årlig mengde aktivitetsdata.

Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 13. mars 2008, jf. klimakvoteforskriften vedlegg 3D. SFT ser alvorlig på at StatoilHydro har gjort en så grunnleggende feil i beregning av årlig utslipp. Dette er en feil SFT har funnet i flere av rapportene fra feltene der StatoilHydro er operatør. Det kan derfor synes som dette er en felles tilnærming for selskapet. StatoilHydro opplyser at selskapet for 2009 planlegger å

beregne midlere utslippsfaktorer pr. måned som vil bli brukt på tilhørende månedlige aktivitetsdata. SFT er derfor overrasket over at StatoilHydro for 2008 ikke beregnet årlig utslipp basert på vektet utslippsfaktor når bedriften åpenbart skjønnte at feil tilnærming var valgt. SFT ber StatoilHydro om å redegjøre innen 1. mai 2009 om bakgrunnen for den feilaktige metoden i beregning av årlig utslipp. Videre ber vi bedriften sende SFT en bekreftelse på at det etablert rutiner som sikrer at det fra og med 2009 vil bli benyttet vektet utslippsfaktor i beregning av årlig kvotepliktig utslipp.

SFT vil presisere at ved krav om en analysefrekvens hver uke (dvs. bestemmelse av utslippsfaktor hver uke), skal utslippsfaktor vektet mot aktivitetsdata for den tilhørende perioden på en uke, jf. tillatelse (program for bergning og måling av kvotepliktige utslipp, punkt 4) av 13. mars 2008.

Analyse

StatoilHydro gjennomfører analysene av brenngassen på Visund produksjonslaboratorium. For å kunne benytte dette laboratoriet, som ikke er akkreditert, skal metoden som benyttes minimum en gang per år sammenlignes med en metode benyttet av et akkreditert laboratorium. Virksomheten sendte SFT resultater fra parallelle analyser ved et akkreditert laboratorium og redegjørelse for muligheten av bruk av akkreditert laboratorium eller tiltak som må gjennomføres for å tilfredsstillere kravene til bruk av ikke-akkreditert laboratorium i brev av 25. juni 2008. Redegjørelse var ikke tilfredsstillende, og StatoilHydro skal sende SFT en utdypende redegjørelse innen 1. juni 2009, jf SFTs brev av 9. desember 2008.

Kvotepliktig utslipp

StatoilHydro har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. I tillegg har bedriften ikke redegjort tilstrekkelig for alle punkter i klimakvoteforskriften § 2-5. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp (tonn)
1	Brenngass	101 865 423 Sm ³	0,002195 tonn/ Sm ³	223 594,60
2	Fakkelgass HP	10 288 994 Sm ³	0,003730 tonn/ Sm ³	38 377,95
3	Fakkelgass LP			
4	Diesel	6 233, 01 tonn	3,17 tonn/tonn	19 758,94
Totale kvotepliktige utslipp				281 731

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 281 731 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister. Pålegg om nye redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For StatoilHydro, Visund innebærer dette at 281 731 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner StatoilHydros rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 for Visund. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008:

- Ut fra de rapporterte dataene for 2008 fremkommer det at kildestrøm 4 (diesel) utgjør 7,1 5 av det totale utslippet. I bedriftens tillatelse er det oppgitt at utslippene fra kildestrøm 4 utgjør mindre enn 2 % av det totale årlige utslippet og maksimalt 20 000 tonn. Dette er et avvik fra bedriftens program for beregning og måling av utslipp punkt 3.
- Bedriften har ikke dokumentert usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 3 (HP- og LP-fakkelgass). Dette er et avvik fra klimakvoteforskriftens § 2-5 d).
- Bedriften har ikke gjennomført ukentlig prøvetaking og analyse av kildestrøm 1 (brenngass) ved bestemmelse av utslippsfaktor. Dette er et avvik fra bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp punkt 8.
- Bedriften har ikke benyttet en vektet årlig utslippsfaktor ved beregning av CO₂-utslippet fra kildestrøm 1 (brenngass). Dette er et avvik fra bedriftens program for måling og beregning av kvotepliktige utslipp punkt 4.

SFT fastsetter følgende tidsfrister for følgende redegjørelser:

Innen 1. mai 2009:

- Bedriften skal redegjøre for bakgrunnene for bruk av feilaktig metode for beregning av årlig utslippstall fra kildestrøm 1 (brenngass).

Innen 1. juni 2009:

- Bedriften skal oversende SFT en beskrivelse av metode og måleutstyret som benyttes til bestemmelse av kildestrøm 4 (diesel).
- Bedriften skal sende SFT usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 3 (HP- og LP-fakkelgass).
- Bedriften skal sende SFT oppdaterte usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass).
- Bedriften skal oversende SFT usikkerhetsberegninger av usikkerheten i utslippsfaktor for kildestrøm 1 (brenngass).

SFT viser for øvrig til frister gitt i brev fra SFT av 9. desember 2008.

StatoilHydro ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Sigrun Øen
overingeniør

*Kopi:
Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger*